هەڤپەیڤین لەگەڵ وەرگێڕی ڕۆمانەکانی مارکیز بەسەر زمانی ئینگلیزی.

وەرگێڕ ئیدیت گرۆسمان پێی وایە کە (خۆشەویستی لە سەردەمی تاعوندا)، یەکێکە لە گەورەترین ڕۆمانەکانی سەدەی بیستەم.

– –

هەڤپەیڤین لەگەڵ وەرگێڕی ڕۆمانەکانی مارکیز بەسەر زمانی ئینگلیزی.

سەرچاوە: گاردیانی بەریتانی.

بەکوردی کردنی لە ئینگلیزی یەوە: سەنگەر حەسەن

1- یەکەم جار، کەی بوو کە گابرییل گارسیا مارکیزت خوێندەوە و هەستت چۆن بوو؟

-من یەکەم جار لە قۆناغی ئامادەیی بوو کە ڕۆمانی (سەد ساڵ تەنیایی)م خوێندەوە و بە تەواوی ئاوێتەی بووم. بەرلەمەو هەتا ئەو کاتیش ڕۆمانێکی لەم جۆرە نەبوو!

2- مارکیز، ڕۆمانە بەناوبانگەکانی زیاتر بە ئینگلیزی حەز لێ بوو. بەڵام ئەی لەبارەی ئەمەوە چی کە هەرگیز دەقە ئەسڵییە ئیسپانی یەکەمان نەخوێندۆتەوە؟

–ئاواتی ڕاستەقینەی من ئەوەیە هەرکەسێک لە ئەوە کە دەقە ئیسپانی یە ئەسڵییەکەی نەخوێندۆتەوە، زۆر شتی لەدەست نەچوو بێت.

3- کام کتێبەیت زۆر خۆش دەوێت، بۆچی؟

–ناتوانم وەڵامە ئەم پرسیارە بدەمەوە. من هەموو ئەو شتانەم خۆش دەوێت کە خوێنددومەتەوە. هەرچەندەش (خۆشەویستی لە سەردەمی تاعوندا) شوێنی تایبەتی لای من داگیرکردووە، چوون ئەوە یەکەمین ڕۆمانی ئەو بوو کە من وەریبگێڕم. لام وایە یەکێکە لەڕۆمانە هەرە گەورەکانی سەدەی بیستەم جا بەهەر زمانێک بێت.

4- ئایا پارچەیەک وەیان چەند ڕستەیەکی هەڵبژێردراوت هەیە لە وەرگێڕانەکەت وە دەتوانی ڕوونی بکەیتەوە چۆن گەیشتیتە ئەوەی کە ئەم وشانە هەڵبژێریت؟

–واهەست ناکەم بتوانم وەڵامە ئەو پرسیارە بدەمەوە جا ئایا لەبەرئەوەیە کە من شێت شەیدای دوا وشەکانی ڕۆمانی تاعونەکەم، کاتێک کاپتنی کەشتی یەکە دەپرسێت کە ئاخۆ نیازیان وایە تا چەندەی

دەریاکە بیانەوێت گەشت بکەن، وەڵامەکە بریتی یە لە "تا هەتا "

5- ئایا هیچ کتێبەکی ئەو وەیان بەشێک لە کتێبەکی ئەو هەبووە کە زۆر لەگەڵی ماندووبووبیت؟

—وەرگێڕان هەمیشە ماندووبوونە. ئەمە بە گوێدانە ئەو نووسەری کە تۆ وەریدەگێڕیت. لەدەستپێک پێویستە تۆ دەقە ئەسڵییەکە گوێبیست بیت بەڕێگایەکی کاریگەر. دواتر ئەم دەنگە بدۆزیتەوە لە ئەو زمانەی وەریدەگێڕی کە باشترین کاردانەوەی هەیە لە ئەسڵییەکە. ئەوە هەمیشە قورسە، بەرەنگاربوونەوەیەو تا ڕادەیەکی زۆریش خۆشە.

6- ئایا گریگۆر ڕاباسا دەناسیت، وە تائێستا تێبینی یەکانت بەراورد کردووە؟

—بەڵێ، چەند ساڵێک بوو ئاشناییمان هەبوو، بەڵام هەرگیز بەراوردی تێبینی یەکانمان نەکردووە لە مەسەلەی مارکیز. زیاتر لەوەی کە هەردووکمان هاوڕاین کە ڕقمان لە "ڕیالیزمی سیحری" دەبیتەوە.

7- تۆ پێویستە زۆر ئاشنا بیت لەگەڵ نووسینەکانی مارکیز زیاتر هەر کەسێک. پێت وایە کە چۆن گۆڕانیان بەسەرداهات بەدرێژایی ئەو دوو دەیەی کە تۆ وەرتگێڕان؟

—واهەست دەکەم کە لەوانەیە لەگەڵ بەساڵاچوونی، نووسینەکانیشی کورت و چڕ دەبوونەوە. ئەو هەمیشە ڕاستەوخۆ دەچووە سەر کرۆکی بابەتەکە. وریاتر وەیان زیاتر ڕاستەوخۆتر بن.

8- چەندێک بەباشی کەسێتی ئەوت دەناسی و پەیوەندیتان چۆن بوو؟

—من هەر چەند جارێکی کەم ئەوم بینی لەنیویۆرک. لەو باوەڕەدام یەکەمین جار کاتی نانی نیوەڕۆ بوو لەگەڵ سەرنووسەرەکەمان لەخانەی (نۆپ)، وە دواهەمین جاریش کاتی قاوە خواردن بوو لە درەنگانێکی دوای نیوەڕۆ. مارکیز جوان و دڵڕفێن بوو. هەروەها هەستێکی فێڵبازانەی گاڵتەجاری هەبوو، چوون یەکسەر هەستم بە نزیک بوونەوە دەکرد.

9- چۆن بەرهەمە ئەدەبییەکانی هەڵدەسەنگێنیت؟

—مارکیز نووسەرێکی مەزن بوو. یەکێک بوو لە کەسێتیە هەرە گرنگەکانی سەدەی بیستەم. کاریگەرییەکی گەورەی هەبوو بەسەر هەموو نووسەرەکان لەسەرتاسەری جیهان دا. بۆنموونە، من ناتوانم، وێنای تۆنی مۆریسۆن وەیان سەلمان ڕوشدی بکەم بەبێ گارسیا مارکیز.

10- دە باشترین ڕۆمانی ئیسپانی لای تۆ کێن و نووسەرەکانیان کێن، کە تۆ بتەوێت خوێنەرانی گارسیا مارکیز ڕاسپێریت کە لە ئەدەبیاتی ئەم دوایی یەی ئەمریکای لاتین ئاگادارنین؟

—من ناتوانم لەهیچ زمانێک دا دە باشترین نووسەر دیاری بکەم. بەڵام پێشنیاردەکەم بگەڕێنەوە بۆ سەرڤانتس کە باوک خودانی هەموو نووسەرێکی ئیسپانی یە لەسەدەی حەڤدەوە. وە نووسەرێکی گەنج کە من

زۆر حەزی پێدەکەم، سانتیاگۆ ڕۆنکاگلیۆلۆیە، ئەو خەڵکی پیڕۆیەو ئێستا لە بەرشەلۆنە دەژیت. من (گوڵانی سوور)ی ئەم وەرگێڕاوە. کە ئەمیش چەند ساڵێک لەمەوبەر خەڵاتی ئەدەبیاتی سەربەخۆی بیانی بەدەست هێنا

هاوپێچ وێنەی (گابریل گارسیا مارکیز) لەساڵی 1975.
وێنەگر: ئیزابێل ستیف هێرنان

سەرچاو□ی اب□ت□ک□:
http://www.theguardian.com/books/2014/apr/26/gabriel-garcia-marquez-edith-grossman-translator-interview